МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 5

Матеріали
Звітної науково-практичної конференції науковців МАУП
“Соціальна практика та теоретико-методологічні
засади модернізації України
(політичні, юридичні, економічні та психологічні проблеми)”
м. Київ, МАУП, 30 листопада 2017 р.

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2017

ББК 63.3(4УКР)я43
С76

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол № 12 від 25.10.17)

Редакційна колегія:
М. Н. Курко (голова), д-р юрид. наук, проф.;
М. Ф. Головатий (заступник голови), д-р політ. наук, проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
В. І. Литвиненко, д-р юрид. наук, проф.;
Є. О. Романенко, д-р наук з держ. упр., проф.;
О. Л. Фещенко, канд. екон. наук, доц.;
Л. В. Янюк (виконавчий редактор).

Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП "Видавничий дім "Персонал", 2008 —

С76 Вип. 5: Матеріали звітн. наук.-практ. конф. "Соціальна практика та теоретико-методологічні засади модернізації України (політичні, юридичні, економічні та психологічні проблеми)", 30 листопада 2017 р. / редкол. : М. Н. Курко (голова) [та ін.]. — 2017. — 352 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези доповідей учасників науково-практичних форумів МАУП, що відбувались у контексті загальноакадемічної Науково-практичної конференції "Соціальна практика та теоретико-методологічні засади модернізації України (політичні, юридичні, економічні та психологічні проблеми)" з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модернізації України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модернізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2017
© ДП "Видавничий дім "Персонал", 2017

Мороз-Ольшанська Н. В., Ольшанська О. П.
Культура як засіб людського розвитку в контексті євроінтеграційних процесів України *297*

Середюк К. В.
Підвищення ефективності діяльності сільськогосподарських підприємств України .. *299*

Скиба Г. І.
Сучасний стан підвищення кваліфікації працівників бухгалтерії як вагомий фактор їх психічного пристосування до умов сучасної економіки *302*

Сладкевич В. П., Вітюк А. С.
Удосконалення управління конкурентоспроможністю підприємств молочної галузі України *305*

Сладкевич В. П., Краснокутська О. О.
Шляхи удосконалення інформаційного забезпечення процесу управління підприємствами *307*

Сомов Д. О.
Позитивні та негативні тенденції у практиці мотивації персоналу в Україні *310*

Сомов Д. О., Миронова М. Ю.
Розробка основних напрямів вдосконалення системи управління персоналом на ТОВ "Відродження" *314*

Тімко Н. І.
Облікова ставка як інструмент реалізації грошово-кредитної політики *317*

Тьорло В. О., Бевзан Ю. С.
Проблеми розвитку елеваторного господарства України в період становлення ринкових відносин *321*

Тьорло В. О., Мірошниченко В. В.
Проблеми розвитку транскордонного співробітництва західних регіонів України ... *323*

Філіна Г. І.
Управління ефективністю компанії на основі її фінансової архітектури *326*

Філіппов М. І., Мотов О. В.
Удосконалення управління торговельною діяльністю підприємств на ринку легкових автомобілів *329*

Филиппов М. И., Чжан Паньсин
Социально-экономическая эффективность профессионального развития персонала в СК "Украинская страховая группа" *332*

Цімошинська О. В.
Проблеми та шляхи удосконалення організації формування звітної інформації для складання балансу підприємства за міжнародними стандартами *336*

Бондаренко Е. В.
Сучасний стан функціонування венчурних інвестиційних фондів в Україні *340*

Дорофєєва К. О.
Удосконалення управління мотивацією праці на підприємстві *343*

Сєнін М. Г.
Впровадження податку на виведений капітал в Україні *346*

Сотворенний М. М.
Проблеми дефіциту державного бюджету та шляхи їх подолання *349*

К. В. СЕРЕДЮК
д-р філос. у галузі екон., доц., ННІМЕФ МАУП

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

Анотація. Стаття присвячена дослідженню сутності підвищення ефективності діяльності сільськогосподарських підприємств. Розкрито сутність поняття "ефективності" як об'єктивної економічної категорії, яка відображає сукупну результативність суспільного виробництва, тобто є кінцевим результатом виробничого процесу після завершення всіх фаз його відтворення. Досліджено ставлення вчених різних поколінь до ефективності діяльності.

Ключові слова: ефективність; ефект; сільськогосподарське підприємство; економічна ефективність; показники економічної ефективності.

Вступ. Сьогодні забезпечення ефективного розвитку вітчизняного аграрного сектора та виробництва високоякісної конкурентоспроможної сільськогосподарської продукції потребує внесення змін, насамперед щодо організації використання ресурсного потенціалу, економічної ефективності, забезпечення впровадження інноваційних та ресурсозберігаючих технологій виробництва продукції, тощо. Тільки ефективне сільськогосподарське виробництво може бути надійною матеріальною основою функціонування всіх галузей і сфер економіки України.

Підвищення ефективності управління є головною умовою поліпшення кінцевих результатів. Забезпечення високої ефективної системи управління багато в чому залежить від об'єктивності та достовірності її оцінки. Обґрунтована оцінка вносить визначеність, виявляє реальні тенденції, дозволяє виявити, виміряти і оцінити головні чинники, що впливають на ефективність управління сільськогосподарськими підприємствами. Ось чому серед проблем, вирішення яких вимагає сьогодні практика господарської діяльності, слід виділити проблему підвищення ефективності діяльності сільськогосподарських підприємств, при цьому особливої уваги заслуговує виявлення її істотних характеристик, характеру і ступеня взаємозв'язків, механізму практичного використання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні, методичні й практичні аспекти механізму підвищення ефективності сільськогосподарських підприємств розглянуті в працях В. Г. Андрійчука, О. А. Бугуцького, М. А. Голика, М. І. Кісіля, В. В. Прядка, П. Т. Саблука, О. М. Шпичака та інших вчених.

Однак питання оцінки ефективності діяльності сільськогосподарських підприємств не є достатньо дослідженими, тому вимагають подальшого опрацювання. Зокрема, не вирішена проблема вибору критерію і системи показників оцінки, не завершений пошук і обґрунтування економічних показників, що визначають майбутні значення фінансових результатів. Сказане обумовило вибір теми даної статті.

Виклад основного матеріалу дослідження. Ефективність виробництва є складною економічною категорією, яка відображає дію об'єктивних економічних законів і висвітлює одну з найважливіших сторін суспільного виробництва — результативність. Вона є виразом мети суспільного виробництва.

Особливістю сільськогосподарського виробництва є те, що воно вимагає органічного поєднання і взаємодію чотирьох основних факторів — трудових ресурсів, основних засобів, предметів праці і ресурсу землі.

Підвищення ефективності виробництва означає, що на кожну одиницю витрат і застосованих ресурсів одержують більше продукції і доходу, що має значення для народного господарства України, зокрема для кожного сільськогосподарського підприємства, та населення країни [4].

По-перше, чим менше праці і ресурсів витрачається на одиницю продукції, тим більше її можна одержати тими ж само засобами, і продукція буде дешевшою. Отже, підвищення ефективності сприяє збільшенню обсягів виробництва продукції і повнішому задоволенню потреб населення.

По-друге, ефективність сільськогосподарського виробництва безпосередньо впливає на рівень роздрібних цін на продукти харчування та товари широкого вжитку, виготовлені із сільськогосподарської сировини.

Адже рівень цін тісно пов'язаний із суспільно необхідними витратами на виробництво продукції. Підвищення ефективності і зниження собівартості створюють умови для зниження роздрібних цін на ринку.

По-третє, підвищення ефективності виробництва впливає на збільшення доходів та рентабельності сільськогосподарських підприємств. Чим більше вони виробляють і продають продукції, тим дешевше вона їм обходиться, тим вищі їх доходи, тим більше засобів вони зможуть виділити для розвитку виробництва, підвищення оплати праці та поліпшення соціальних умов [2].

Для оцінки економічної ефективності сільськогосподарського виробництва С. П. Азізов, П. К. Кенійський, В. М. Скупий говорять про необхідність застосування системи показників, яка передбачає (у тому або іншому поєднанні) розрахунок таких показників [1]:

- виробництво валової продукції на 1 га сільськогосподарських угідь, на середньорічного працівника, на 1 люд.-год., на 1 грн основних виробничих фондів і оборотних засобів;
- розмір поточних витрат виробництва на 1 грн валової продукції;
- розмір валового і чистого доходу (прибутку) на 1 га сільськогосподарських угідь, на середньорічного працівника, на 1 люд.-год., на 1 грн основних виробничих фондів і оборотних засобів;
- рівень рентабельності й норма прибутку (чистого доходу) сільськогосподарського виробництва.

Тобто результативність даних показників може бути охарактеризована полегшенням і поліпшенням умов праці, поліпшенням психологічної обстановки в колективі, встановленням нормальних взаємин керівників і виконавців і т. д. Звести ці показники до єдиної величиною практично неможливо. Цінність же такої ефективності безперечна [3].

Аналіз категорії ефективності, факторів, що її визначають, змісту та результатів управлінської праці дозволяє зробити висновок, що адекватними змістом і формами прояву ефективності є групи показників, які можуть виступати в якості вимірювача, критерію ефективності в залежності від призначення організації та умов її функціонування [5].

Висновки і перспективи подальших розробок. Підвищення ефективності системи управління є необхідною складовою успішної діяльності будь-якого підприємства. Таким чином, ефективність діяльності сільськогосподарських підприємств — це досягнення стратегічного прибутку на кожному етапі розвитку аграрного підпри-

ємства при забезпеченні фінансової сталості та платоспроможності, оптимального співвідношення рентабельності та ризику.

Щоб досягти підвищення економічної ефективності сільськогосподарського підприємств, слід виконати комплекс основних заходів:

- поліпшення використання землі, підвищення її родючості;
- удосконалення структури управління, максимальне її спрощення, децентралізація більшості функцій, визначення повноважень керівництва з урахуванням кваліфікацій та особистих якостей;
- вироблення стратегії розвитку організації на основі аналізу її сильних і слабких сторін, розробка філософії і політики організації, що охоплює всі її функціональні області;
- застосування найбільш ефективних методів підбору персоналу, його оцінки, формування працездатного, сумісного складу працівників, створення максимально сприятливого соціально-психологічного клімату;
- поглиблення спеціалізації і концентрації виробництва на основі міжгоспо-дарської і агропромислової інтеграції;
- розвиток сільськогосподарського виробництва на основі різноманітних форм власності і видів господарювання та створення для них рівних економічних умов, необхідних для самостійної та ініціативної роботи;
- підвищення технічного і технологічного рівня НТП.

Економічну ефективність сільськогосподарського виробництва також можна підвищувати шляхом пошуку і освоєння нових ринків збуту виробленої продукції. Таким чином, забезпечити ефективне управління, раціональне використання та відтворення ресурсів сільськогосподарських підприємств України є можливим за гармонійної взаємодії наступних умов: економіко-соціальна доцільність співвідношення наявних на підприємстві видів ресурсів; застосування у процесі виробництва сільськогосподарської продукції прогресивних, екологічно безпечних та високопродуктивних технологій; забезпечення процесів збільшення (розширення, примноження), відтворення та оновлення ресурсного потенціалу.

Джерела

1. Азізова С. П. Організація виробництва і аграрного бізнесу в сільськогосподарських підприємствах: підручник / С. П. Азізов, П. К. Кенійський, В. М. Скупий. — К. : ІАЕ, 2011. — 834 с.
2. Вітковський Ю. П. Інноваційний розвиток технічного забезпечення сільськогосподарських підприємств / Ю. П. Вітковський // Економіка країни: стан, досягнення та перспективи подальшого співробітництва з країнами ЄС: матеріали Міжнародної наук.-практ. конф. — Одеса: ОНУ ім. І. І. Мечникова, 2014. — С. 88–91.
3. Збарський В. К. Економіка сільського господарства: навч. посібник / В. К. Збарський, В. І. Мацибора, А. А. Чалий та ін.; за ред. В. К. Збарського і В. І. Мацибори. — К.: Каравела, 2010. — 280 с.
4. Лупенко Ю. О. Стратегічні напрями розвитку сільського господарства України на період до 2020 року / Ю. О. Лупенко; за ред. Ю. О. Лупенка, В. Я. Месель-Веселяка. — К.: ІАЕ, 2012. — 182 с.
5. Пархомець М. К. Фінанси агропромислового виробництва: навч. посіб. / за ред. М. К. Пархомця. — Тернопіль: ТНЕУ, 2015. — 404 с.